

Podanie choremu leku drogą domięśniową

Zofia Kłapa

Definicja:

Jest to zabieg aseptyczny, polegający na podaniu leku do tkanki domięśniowej. Wstrzyknięcie domięśniowe wykonujemy w mięsień pośladkowy wielki – okolica pośladkowa tylna (górnym zewnętrznym kwadrantem), okolica pośladkowa przednia (brzuszną), głowa boczna mięśnia czworogłowego uda, mięsień naramienny w miejscu oddalonym od większych naczyń krwionośnych i nerwów.

Cel:

- leczniczy.

Wskazania do wykonania:

- przeciwwskazania do przyjęcia leku doustnie;
- szybkie wchłanianie leku.

Przygotowanie chorego:

- poinformowanie chorego o:
 - celu i przebiegu zabiegu;
 - wybraniu miejsca wkłucia i ułożeniu chorego w pozycji najdogodniejszej:
 - 1) okolicę pośladkową tylną – chory leży na brzuchu z palcami stóp skierowanymi do środka, poduszka ułożona pod podudzia, ręce swobodnie obejmują poduszkę;
 - 2) okolicę pośladkową przednią – chory może ułożyć się w pozycji grzbietowej lub bocznej;
 - 3) okolicę uda – chory leży w pozycji grzbietowej, bocznej lub siedzi;
 - 4) okolicę mięśnia ramiennego – chory leży w pozycji grzbietowej, bocznej lub siedzi.

Pouczenie chorego o:

- nieporuszaniu się w czasie wykonywanej iniekcji;
- zgłaszaniu niepokojących objawów (duszność, nudności, lęk, szum w uszach, kołatanie serca);

- uciśnięciu miejsca wkłucia wacikiem nasączonym preparatem antyseptycznym i niemasowaniu w przypadku, gdy podana została zawiesina lub leki oleiste;
- zgłoszeniu pielęgniarce, gdy jest intensywne krwawienie w miejscu wkłucia celem założenia jałowego opatrunku.

Przygotowaniu sprzętu:

- lek zgodnie z indywidualną kartą zleceń lekarskich;
- preparat antyseptyczny do odkażania skóry;
- strzykawka w zależności od objętości leku;
- igły – jedna do nabrania leku rozmiar 0,9 mm lub 10 mm, druga do podania leku rozmiar 0,8 mm lub 0,9 mm;
- waciki (płatki ligniny);
- rękawiczki jednorazowego użytku;
- pojemniki na odpady.

Przebieg wykonania:

- zapoznanie się ze zleceniem lekarskim;
- przygotowanie sprzętu;
- umycie rąk;
- założenie rękawiczek;
- przygotowanie leku (nazwa, dawka, data ważności);
- przygotowanie strzykawki i igły;
- nabranie leku do strzykawki;
- usunięcie igły i umieszczenie w pojemniku na odpady;
- nałożenie igły na strzykawkę do podania leku;
- usunięcie powietrza ze strzykawki;
- nasączenie wacików preparatem antyseptycznym;
- ułożenie chorego w pozycji wygodnej w zależności od miejsca podania;
- odkażenie skóry i oczekiwanie ok. 30 s do czasu jej wyschnięcia;
- rozciągnięcie skóry między palcem wskazującym a kciukiem lewej ręki;
- podanie leku pod kątem 90° i wprowadzenie 2/3 igły do mięśnia;
- przeniesienie lewej ręki na strzykawkę, a wskazującego palca na nasadę igły i jej podtrzymanie;
- wykonanie ruchu aspirującego tłokiem strzykawki;
- wolne podawanie leku i obserwacja chorego;
- usunięcie z tkanki mięśniowej igły i strzykawki;
- zabezpieczenie miejsca wkłucia wacikiem;
- uporządkowanie sprzętu;
- umycie rąk;
- udokumentowanie.

BIBLIOGRAFIA

1. Brożek L.: *Wstrzyknięcia i wlewy dożylnie*. PZWL, Warszawa 1998.
2. Ciuruś M.J.: *Zapobieganie zakażeniom w gabinetach zabiegowych a jakość usług medycznych*. Adi, Łódź 1999.
3. Dison N.: *Technika zabiegów pielęgniarskich*. PZWL, Warszawa 1998.
4. Gorzkowski T.: *Technika ważniejszych zabiegów w medycynie wewnętrznej*. PZWL, Warszawa 1986.
5. Zahradniczek K. (red): *Wprowadzenie do pielęgniarstwa*. PZWL, Warszawa 1999.